

บทที่ 4

สินค้าคงเหลือ – การตีมูลค่าด้วยวิธีราคาทุน

ความหมายของสินค้าคงเหลือ

จากคำนิยามในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 **สินค้าคงเหลือ** หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

1. ถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ
2. อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้สินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย หรือ
3. อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้ใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

จากคำนิยาม ลักษณะแรกจะตรงกับสินค้าคงเหลือของธุรกิจซื้อและขายไปหรือธุรกิจพาณิชย์กรรม (Merchandising business) ส่วนลักษณะที่สองและสามจะเกี่ยวข้องกับธุรกิจผลิตสินค้า (Manufacturing business) ส่วนธุรกิจบริการ (Service) ไม่มีสินค้าไว้เพื่อขาย แต่อาจมีวัสดุไว้ใช้ในการให้บริการ ซึ่งตรงกับคำนิยามลักษณะที่สาม วัสดุประกอบการให้บริการจึงจัดเป็นรายการสินค้าคงเหลือในงบแสดงฐานะการเงิน

รายการที่ควรรวมเป็นสินค้าคงเหลือ

1. สินค้าระหว่างทาง (Goods in Transit)
2. สินค้าฝากขาย (Consigned Goods)
3. สินค้าที่ขายโดยมีเงื่อนไขการซื้อกลับคืนในราคาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Sales with Buyback Agreement)
4. สินค้าที่ขายโดยมีความเป็นไปได้ในการรับคืนที่สูง (Sales with Rates of Return)
5. สินค้าที่ขายตามสัญญาผ่อนชำระ (Goods on Installment)

การบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลืออาจบันทึกบัญชีได้ 2 วิธี คือ

1. ระบบบันทึกสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)
2. ระบบบันทึกสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (periodic inventory system)

การตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุน

การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือตามวิธีราคาทุน มีวิธีที่ใช้กันทั่วไปดังนี้

1. วิธีราคาเจาะจง (specific identification)
2. วิธีถัวเฉลี่ย (average cost)
3. วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน (First-in, first-Out หรือ FIFO)
- X 4. วิธีเข้าหลัง-ออกก่อน (Last-in, First-Out หรือ LIFO)

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 4

1. ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าของบริษัท มุกดาหาร จำกัด ในเดือนมีนาคม 25x3

มี.ค. 1	ยอดคงเหลือ	400	หน่วยๆละ	40	บาท
มี.ค. 5	ซื้อ	200	หน่วยๆละ	42	บาท
มี.ค. 10	ซื้อ	400	หน่วยๆละ	44	บาท
มี.ค. 11	ขาย	600	หน่วยๆละ	100	บาท
มี.ค. 15	ซื้อ	200	หน่วยๆละ	46	บาท
มี.ค. 20	ซื้อ	400	หน่วยๆละ	48	บาท
มี.ค. 27	ขาย	300	หน่วยๆละ	120	บาท

ให้ทำ คำนวณหาสินค้าคงเหลือปลายงวด ต้นทุนขาย และกำไรขั้นต้น สำหรับเดือนมีนาคม 25x3 กรณีต่อไปนี้

1. วิธี simple average
2. วิธี weighted average
3. วิธี moving average
4. วิธี fist – in , fist – out บันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง
5. วิธี fist – in , fist – out บันทึกบัญชีสินค้าแบบเมื่อสิ้นงวด